

nie poligonu artyleryjskiego (projektowany obszar Natura 2000 „Wydmy Kotliny Toruńskiej”), na roślinie żywicielskiej, leg. M. KRZYŻYŃSKI et B. PACUK, coll. B. PACUK, M. KRZYŻYŃSKI et R. ŚCIBIOR.

Na podstawie okazu z Gniewkowa *Chrysochus asclepiadeus* został po raz pierwszy wykazany z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (BURAKOWSKI i in. 1990: *ibid.*), jednak bez podania szczegółowych danych. Dzięki uprzejmości prof. dr hab. L. BOROWCA dane te przedstawiamy w tym miejscu. W bliskim sąsiedztwie położone jest stanowisko odkryte przez autorów (na terenie poligonu artyleryjskiego), wcześniejsze stanowisko znajduje się poza poligonem (w linii prostej oddalone jest o ok. 12 km). Wskazuje to na możliwe szersze rozmieszczenie *Chrysochus asclepiadeus* na terenach położonych na południe od Torunia i pozwala mieć nadzieję na odnalezienie kolejnych stanowisk tego rzadkiego chrząszcza w odpowiednich dla niego siedliskach na tym obszarze. Nowe miejsce występowania odkryte przez autorów znajduje się na niewielkim wzniesieniu, nieznacznie nachylnym w kierunku południowo-wschodnim. Wzniesienie porośnięte jest głównie przez żarnowiec miotlasty – *Cytisus scoparius* (L.) LINK i wrzos – *Calluna vulgaris* (L.) HULL, miejscami także przez nalot topoli osiki – *Populus tremula* L. i sosny zwyczajnej – *Pinus sylvestris* L. W runie obecne są jastrzębiec kosmaczek – *Hieracium pilosella* L., kocanki piaszkowe – *Helichrysum arenarium* (L.) MOENCH, dziewanna – *Verbascum* sp., dziurawiec – *Hypericum* sp., trzcinnik piaszkowy – *Calamagrostis epigeios* (L.) ROTH i szczytlika siwa – *Corynephorus canescens* L. Występują też płaty chrobotka – *Cladonia* sp. oraz piaszczyste płaty pozbawione roślinności. *Vincetoxicum hirundinaria* rośnie na wzniesieniu pojedynczo – autorom udało się odnaleźć 7 osobników tej rośliny, przeważnie na nieporośniętych, piaszczystych płatach. Obecność i żerowanie *Chrysochus asclepiadeus* stwierdzono na dwóch z nich.

– Wyżyna Lubelska: Tarnogóra (FB54), 26 VII 1987 – 6 exx., 15 VI 1989 – 1 ex., leg. L. BOROWIEC; 25 VI 1997 – 2 exx., na roślinie żywicielskiej, leg. E. PIETRYKOWSKA-TUDRUJ. Gatunek ten był już podawany ogólnikowo z Wyżyny Lubelskiej (BARTKOWSKA 1994: *ibid.*) na podstawie okazów zebranych przez prof. dr hab. L. BOROWCA, dzięki jego uprzejmości podajemy tutaj szczegółowe dane. Uzupełniamy to o dane dotyczące okazów zebranych w okresie późniejszym na tym samym stanowisku przez dr E. PIETRYKOWSKĄ-TUDRUJ.

Dziękujemy serdecznie prof. dr hab. Lechowi BOROWCOWI, dr Ewie PIETRYKOWSKIEJ-TUDRUJ i dr Radosławowi ŚCIBIOROWI za dane i informacje wykorzystane w tej notatce, a także panu inż. Stanisławowi SŁOMIŃSKIEMU, Nadleśniczemu Nadleśnictwa Gniewkowo, za umożliwienie nam prowadzenia badań faunistycznych na terenie poligonu artyleryjskiego.

Bartłomiej PACUK, Maciej KRZYŻYŃSKI, Zakł. Ekol. Zwierząt UMK, Toruń

609. Nowe stanowiska *Laena reitteri* WEISE, 1877 (Coleoptera: Tenebrionidae: Lagriinae) w Polsce

New records of *Laena reitteri* WEISE, 1877 (Coleoptera: Tenebrionidae: Lagriinae) in Poland

KEY WORDS: Coleoptera, Tenebrionidae, Lagriinae, *Laena reitteri*, new records, SE Poland.

Laena reitteri WEISE, 1877 to rzadko poławiany gatunek górski. W Polsce ma zasięg występowania ograniczony do 3 krain południowo-wschodnich: Beskidu Zachodniego, Beskidu Wschodniego (BURAKOWSKI i in. 1987: *Kat. Fauny Pol.*, XXIII, 14: 1-309; IWAN i in. 2010: *Fragm. faun., Mus. Zool. Pol.*, 53, 1: 7) i Bieszczadów (BYK 2008: *Wiad. entomol.*, 27, 3: 172).

Poniżej podaję nowe stanowiska *L. reitteri* w Beskidzie Wschodnim:

- Góry Słonne: rezerwat „Góra Sobień” ad Sanok (UTM: EV98), 26 V 2009 – 2 exx., pod stertą murszejących gałęzi w grądzie, leg. D. TWARDY; Bykowce ad Sanok (EV98), w sąsiedztwie rez. „Polanki”, 24 V 2011 – 1 ex., wysiany ze ściółki w grądzie nad potokiem, leg. D. TWARDY; rezerwat „Polanki” ad Sanok (EV98), 24 V 2011 – 1 ex., szczątki pod odstającą korą, martwej, stojącej jodły w buczynie karpackiej, 11 VIII 2011 – 2 exx., pod stertą gałęzi w buczynie karpackiej, leg. D. TWARDY; Załuż ad Sanok (EV98), 30 V 2011 – 2 exx., wysiane ze stosu murszejących gałęzi w buczynie karpackiej, leg. D. TWARDY; Sanok - Olchowce (EV89), 8 VII 2011 – 2 exx., wysiane ze ściółki i sterty murszejących gałęzi w lesie dębowo-bukowym z domieszką jodły, leg. D. TWARDY.
- Pogórze Dynowskie: Turze Pole ad Brzozów (EA70), nieopodal wzgórza Patria, ok. 350 m n.p.m., 3 VII 2010 – 1 ex., w ściółce między kępami mchu płonnika, 9 VII 2010 – 1 ex., w kępie mchu płonnika, w lesie grabowo-dębowo-bukowym, leg. D. TWARDY.

Materiał dowodowy przechowywany „na sucho”, znajduje się w zbiorze autora.

Dariusz TWARDY, Brzozów

610. *Bittacus hageni* BRAUER, 1860 (Mecoptera: Bittacidae) w Polsce centralnej

Bittacus hageni BRAUER, 1860 (Mecoptera: Bittacidae) in central Poland

KEY WORDS: Mecoptera, Bittacidae, *Bittacus hageni*, faunistics, Poland.

Rodzaj *Bittacus* LATREILLE, 1802 jest w Europie reprezentowany przez dwa gatunki: *Bittacus italicus* (MÜLLER, 1766) i *Bittacus hageni* BRAUER, 1860. Oba notowane są bardzo rzadko w południowej, zachodniej i środkowej części Europy (TAJOVSKÝ K., LAUTERER P. 1986: Čas. morav. Muz., Vědy přír., 71: 189-193; DEVETAK D. 1991: Z. Arbeitsgem. öst. Entomol., 43: 51-54; WILLMANN R. 2011: Bittacidae. Fauna Europaea, ver. 2.4, <http://www.faunaeur.org>). Najbardziej na północ wysunięte znane dotąd stanowiska obu gatunków znajdują się na południu Polski: jedną samicę *B. italicus* odłowił prawie 60 lat temu STROJNY (1955: Wszechświat, 1955, 2: 75) w Zbylitowskiej Górze koło Tarnowa, zaś *B. hageni* w liczbie dwóch osobników (samiec i samica) złowił niedawno PRZYBYŁOWICZ (2006: Pol. Pismo ent., 75: 333-337) w Młodziejowicach pod Krakowem. Poniżej donosimy o pierwszym stwierdzeniu gatunku z rodzaju *Bittacus* w Polsce centralnej, przeszło 250 km na północ od wcześniej podawanych stanowisk.

Bittacus hageni BRAUER, 1860

- Nizina Mazowiecka: Łomianki Dolne (UTM: DD90) ad Warszawa, 14–22 VII 2011 – 1 ♀, las łęgowy nad Wisłą na wysokości rezerwatu „Ławice Kiełpińskie” (52°22'N, 20°54'E), w pułapkę (o średnicy 9 cm z płynem konserwującym i detergentem) zawieszoną na konarze drzewa na wysokości ok. 4 m, w odległości ok. 8 m od brzegu rzeki, leg. T. PLEWKA.

W wielogatunkowym drzewostanie łągu, w którym odłowiono wymienioną samicę *B. hageni*, licznie reprezentowane są wierzby, topola czarna i biała, wiązy, głogi, klon jesionolistny i klon polny. Identyfikacji odłowionego okazu dokonano na podstawie rysunków terminaliów samiczych *B. italicus* i *B. hageni* zamieszczonych w pracy TAJOVSKÝ'EGO i LAUTERERA (1986: ibid.) oraz rysunków przednich skrzydeł obu gatunków z pracy DOBOSZA i HADASIA (1999: Wiad. entomol., 17 (1998): 145-150).

Tadeusz PLEWKA, Dziekanów Leśny

Piotr CERYNGIER, Wydz. Biol. Nauk Środ. UKSW, Warszawa